

Eigen-Wijs

Een trimestriële uitgave van
VONAC vzw, pedagogische
begeleidingsdienst &
navormingscentrum
van VOOB vzw – Vlaams
Onderwijs OverlegPlatform

Jaargang 12 Nummer 34
Oktober 2012

VoNAC

Pedagogische
Begeleidingsdienst &
Navormingscentrum vzw

p/a Vrije Universiteit
Brussel/IDLO lokaal 3B204
Pleinlaan 2 1050 Brussel

011 80 35 25
0486 031 131
fax 02 629 36 36
www.voop.be
vonac-johan.royeaerd@base.be

Eigen-Wijs:

Tweede jaar in een digitaal jasje

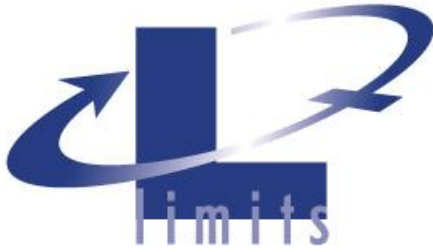
Jullie terugkoppeling over het eerste jaar dat Eigen-Wijs digitaal ging was ronduit positief. Daarom gaan we op de ingeslagen weg verder en blijft de nieuwsbrief van VOOB-VONAC digitaal.

In dit nummer vinden jullie een ietwat uitgebreider voorstelling van vzw Limits, het Steunpunt ongewenst gedrag op school. Je leest over het boeiende deugdenproject in de IVG-School. Er is de nieuwe rubriek 'wij bieden – wij vragen' en een greep uit de vele trajecten en begeleidingen die VONAC in onze scholen opneemt. Verder vinden jullie een terugkoppeling van de zeer geslaagde VOOB Teamdag en een korte aankondiging van onze volgende Algemene Vergadering. Bert neemt ons ook terug mee doorheen een boeiend boek en tenslotte deden we vorig jaar een externe tevredenheidsenquête: ook daarvan is er terugkoppeling.

Omdat Eigen-Wijs een digitale nieuwsbrief is, houden we zowel het aantal bijdragen als de omvang ervan doelbewust beperkt. Het moet inderdaad leesbaar blijven. Dit betekent echter geenszins dat we niet *heel graag* ook van jullie inbreng krijgen voor volgende nummers. Al jullie teksten, tips, vragen, artikeltjes... zijn welkom bij vonac-johan.royeaerd@base.be tegen 1 februari 2013. We kijken er alvast naar uit.

Johan Royeaerd
Lies Pycke

Vzw Limits

Steunpunt ongewenst gedrag op school

Limits vzw bestaat sinds 1993 en is vandaag een onafhankelijk Steunpunt voor ongewenst gedrag op school. Limits heeft sedert 1997 de opdracht van de minister van onderwijs een laagdrempelig en ruim toegankelijk aanspreekpunt te zijn voor iedereen die bij het onderwijsgebeuren betrokken is (schoolbesturen, directies, leerkrachten, vertrouwenspersonen, CLB, leerlingenbegeleiders, ouders, leerlingen, ...). Het Steunpunt biedt daarbij in de eerste plaats een luisterend oor en geeft informatie en advies inzake ongewenst gedrag op school. Concreet betekent dit het aanbieden van een telefonische bereikbaarheid op het nummer 016 208 588, op alle weekdays van 10 u. tot 17 u. Ook via info@limits.be kunnen er vragen worden gesteld en meldingen worden gemaakt. Deze dienstverlening is voor scholen gratis.

“Maar het steunpunt is méér dan enkel een meldpunt waar personeelsleden, directies en ouders hun verhaal kunnen doen”, zegt een medewerkster van Limits vzw. “We kunnen bij situaties, waarbij ook personeelsleden rechtstreeks betrokken zijn, ook contact opnemen met de directie en/of het schoolbestuur om de situatie en de mogelijkheden te bespreken. Uiteraard zullen we dit enkel doen indien de oproeper daartoe de toestemming geeft. Er kan dan een bemiddelingstraject volgen ter plaatse of telefonisch. De situaties waarbij we bemiddelen, kunnen gaan van geëscaleerde conflicten tot vormen van ongewenst gedrag zoals pesterijen en dit tussen personeelsleden onderling of tussen personeelsleden en de directie/schoolbestuur. Trouwens, ook directies zelf kunnen beroep doen op Limits om een complexe situatie aan te pakken of om advies te krijgen over hoe ze met een bepaalde situatie kunnen omgaan.”

Limits werkt conform de wetgeving psychosociale belasting. Limits is geen externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Haar mandaat situeert zich in het kader van de wet van juni 2002 binnen het informele luik. Indien er geen interne vertrouwenspersoon is aangesteld of indien men intern niet langer uit de impasse geraakt, kan men voor bemiddeling en advies dus ook steeds beroep doen op Limits. Voor de formele procedure moet men beroep doen op de aangestelde preventieadviseur psychosociale aspecten.

De medewerkers van Limits merken op dat veel van de situaties laat gemeld worden bij Limits, waardoor het deblokken van de situatie niet altijd evident is. Limits roept dan ook op om moeilijke situaties sneller te melden zodanig dat er nog iets aan gedaan kan worden. “Veel van de gemelde

situaties komen trouwens voort uit een kortsluiting in de communicatie.”, voegt de medewerkster eraan toe.

Momenteel doen scholen meer en meer beroep op de opgebouwde expertise van Limits om samen uit de impasse te geraken. Hierbij is de meerwaarde van Limits dat ze naast het concreet duiden van de knelpunten ook beleidsaanbevelingen formuleert vanuit een systemische visie en, indien gewenst, de school bijstaat in de uitvoeringsfase van de maatregelen. In dit kadert tracht Limits ook zoveel mogelijk de pedagogisch begeleiders te betrekken. Limits kan ook buiten haar mandaat scholen, directies en personeelsleden coachen in hun veranderingsproces.

Wat een meerwaarde van Limits kan zijn, wordt geïllustreerd in volgende casus.

Een leerkracht wiskunde getuigt: “Ik ben werkzaam in het secundair onderwijs en heb een aantal maanden geleden contact opgenomen met het Steunpunt om te melden dat ik de situatie niet meer aankon. Ik was op dat moment ook in ziekteverlof. Ik voelde me geïsoleerd door mijn directie, ik had al jaren een onmogelijk uurrooster en kreeg altijd commentaar op wat ik deed. Ik had het gevoel dat ik niets goed kon doen voor hem. Nochtans deed ik mijn job heel graag en deed ik zo mijn best. Mijn directie maakte mij zelfs uit in het bijzijn van leerlingen, voornamelijk over mijn manier van lesgeven. Mijn collega’s erkennen mijn gevoel, maar zeggen me dat ik mij erbij moet neerleggen. Ik heb al eens een gesprek proberen aan te gaan met hem, maar dat leidde tot niets. Ik was ten einde raad en was blij dat ik het nummer van Limits via internet vond.”

Een medewerkster van Limits geeft aan hoe ze hiermee omging: “Ik heb in eerste instantie telefonische opvang geboden. Ik merkte dat ze ten einde raad en heel emotioneel was. Een luisterend oor bieden, erkennen dat ze het moeilijk heeft, maar zonder te oordelen over de situatie, is dan het beste wat je kan doen. Nadien heb ik samen met haar afgetoetst wat haar verwachtingen waren naar de directie. Met andere woorden, wat had zij nodig om terug naar de school te kunnen gaan. Ze gaf in eerste instantie aan dat de directie zijn verontschuldiging moest aanbieden voor alles wat hij haar had aangedaan. Onze ervaring leert ons echter dat dit geen evidente verwachting is. Samen heb ik met haar bijgevolg gezocht naar heel concrete, realistische verwachtingen. Op die manier kwamen we tot de belangrijkste verwachting, namelijk dat hij eens kon luisteren naar waar ze het moeilijk mee heeft en dat ze vooral geen kritiek meer wil ontvangen in het bijzijn van leerlingen. Aangezien de leerkracht reeds contact had met het schoolbestuur in deze zaak en ze liever niet had dat Limits de directie onmiddellijk zou bellen, werd er afgesproken om via het schoolbestuur erkenning te krijgen voor de situatie en de komst van Limits om nadien een individueel gesprek vast te leggen met de directie. In dat gesprek werd duidelijk dat de directie helemaal geen idee had vanwaar de moeilijkheden kwamen, maar wel bereid was om hierover samen te zitten. Het nam enkele bemiddelingsgesprekken in beslag om te komen tot een moment waarop de beide partijen rechtstreeks met elkaar konden communiceren. Op dit moment is de situatie nog niet helemaal opgelost, maar wel al verbeterd. Uiteraard is er altijd nog de mogelijkheid om Limits opnieuw in te schakelen.”

Anke Luts, vzw Limits

Nog een paar getuigenissen vanuit de eigen praktijk van Limits...

- Marianne, 40 jaar, leerkracht Latijn: "Ik voel me buitengesloten door mijn collega's van de vakgroep. Anderen zeggen me dat ik me dit inbeeld en dat ik me er niets van moet aantrekken."
- Jan, leerkracht derde leerjaar: "Ik heb Limits gebeld om te melden dat ik mij gepest voelde door mijn leerlingen. Ook hun ouders komen sinds kort aan de schoolpoort staan en maken mij uit voor een slechte leerkracht. Ik ben het echt moe".

Vzw Limits

Van ongewenst gedrag naar respectvol gedrag

Diestsesteenweg 52 bus 0203

3010 Leuven

016 20 85 88

info@limits.be

www.limits.be

Deugdenproject IVG-School

De school wil inspelen op de veranderende maatschappij.

Ze wil hier op anticiperen door flexibel te zijn en in te zetten op het vergroten en verbeteren van allerlei vaardigheden van de leerlingen. Daarom koos de basisschool ervoor om een deugdenproject te lanceren.

Aangezien het project moet gedragen worden door de hele school, krijgen eerst de leerkrachten een 'vorming en onderdompeling' in 6 fasen. Daarnaast zullen de leerkrachten deze fasen ook doorlopen met hun klas om aldus mogelijkheden uit te breiden, verschillende werkvormen uit te proberen en het proces te evalueren en bij te sturen.

Er wordt kritisch en creatief nagedacht over deugden en kwaliteiten om zich te verdiepen in de eigen persoonlijkheid. Leerkrachten en leerlingen worden bewust gemaakt van de mogelijkheden en beperkingen om zo eigen gedrag en dat van anderen beter te begrijpen en te accepteren. Luisterbereidheid, empathie, burgerzin en kritisch reflecteren krijgen in dit project duidelijk de nodige aandacht.

De zes fasen in vogelvlucht:

- 1: Deugden als essentie
- 2: Directe en indirecte communicatie
- 3: Deugden en ondeugden
- 4: Opsporen en ontwikkelen van latente deugden
- 5: Filosoferen
- 6: Deugden als instrument

De weg er naartoe is geen kanaal, maar een kronkelende rivier...

Oktober 2012

Lies Pycke

TEAMDAG 18-10-2012 'VOOP BLIJFT CULINAIR'

... ten volle geslaagd...

Na de kust met Oostduinkerke, Gent en dan Brussel was het dit jaar de beurt aan Antwerpen om onze jaarlijkse Teamdag 'VOOP blijft Culinair' te ontvangen.

In de voormiddag onderhield Ann Van Driessche ons op een zeer geanimeerde manier over (externe) communicatie voor scholen. Ann was in een vorig leven -zeg maar- de directeur communicatie van het GO! en kon vanuit die ervaring veel waardevolle tips en ideeën meegeven voor onze scholen. Vooral de suggesties wat betreft het verder uitbouwen van de schoolwebsites werden erg gesmaakt. Er komt trouwens nog een advies op maat voor elk van de aanwezige scholen: als dat geen service is !!

Op de middag koppelden we, naar goede gewoonte, het goede aan het aangename. Binnen het kader van ons rustig zaaltje op de eerste verdieping van De Troubadour werden we culinair meer dan verwend. De Troubadour is een begrip in de Antwerpse culinaire wereld, al was het maar door de flamboyante stijl van z'n eigenaar en chef John (nee, niet die van Astrid Brian...): den Berchemsen John. En koken kunnen ze daar alvast !!

Eerst geboeid luisteren naar tips over externe communicatie op scholen...

i
...en erna culinaire verwennerij van hoog niveau en genieten van spijs en drank

(Met dank aan Katty Elias voor de foto's)

**Noteer
alvast**

*volgende ALGEMENE VERGADERING VOOP-VONAC
woensdag 23 januari 2013 bij BuSO Levenslust te Lennik
Meer info volgt later via een aparte mail*

Een nieuw idee: rubriek 'wij bieden – wij vragen'

Goede nascholingen, liefst ook nog betaalbaar, boeiend gebracht, op de golflengte van leerkrachten en dan ook nog bruikbaar... er zijn makkelijker rebussen... Toch ligt er binnen onze scholen een grote mate van expertise en ervaring omtrent nascholingen. Vandaar de idee van Christel Noels, directeur van BuBaO Ritmica, om deze rubriek in het leven te roepen.

Bedoeling is –bv.- het uitwisselen van info omtrent sprekers voor pedagogische studiedagen, het doorgeven van goede ervaringen, het zoeken naar begeleiders voor soms heel specifieke vragen, het open stellen van eigen studiedagen voor leerkrachten van andere VOOB-scholen of het ter beschikking stellen aan andere VOOB-scholen van materiaal van eigen studiedagen of opleidingen. We hoeven inderdaad niet steeds zelf het warm water uit te vinden...

In dit licht is er reeds **een vraag** vanwege Jeanine Billens, directeur van CVO KHNB, naar een nascholing over luisterstrategieën in het NT2- en/of vreemde-talenonderwijs. Als er iemand ergens goede belletjes heeft horen rinkelen: graag doorgeven aan jbillens@vub.ac.be. Met dank bij voorbaat!

Er is ook **een aanbod** vanwege VONAC zelf: omdat er meer en meer heel praktische vragen binnen komen, hebben we ons netwerk (intern en extern) aanzienlijk uitgebreid. Dit betekent dat we veel optimaler een antwoord kunnen bieden op vragen omtrent onderwerpen zoals klachtenbehandeling, tuchtproblematieken, preventie- en welzijnbeleid, juridische problemen en andere. De makelaarsfunctie die VONAC op zich neemt krijgt daarmee meer en meer inhoud.

Wat doet VONAC momenteel zoal binnen onze scholen?

Waar zijn
We mee bezig?

In elk nummer van Eigen-Wijs tonen we een greep uit de begeleidingstrajecten en de ondersteuning die momenteel in de VOOB-scholen en centra plaats grijpt. Ook nu dus.

Dit schooljaar wordt de aandacht voor intervisie verder uitgebreid. De voorbije jaren was er reeds gestructureerd overleg tussen de directies van onze drie CVO's en ook de BuSO-directies kwamen geregeld bijeen. Vanaf deze herfst krijgt intervisie ook concreet gestalte voor onze basisscholen. Lies Pycke zal dit grotendeels op haar nemen.

Lies begeleidt ook het deugdenproject binnen de basisschool van de IVG-School te Gent. Hierover kun je trouwens elders in deze Eigen-Wijs meer lezen. Binnen Ritmica wordt het traject op vlak van socio-emotionele ontwikkeling verder gezet. Op Remi Quadens wordt de ondersteuning van WO- en GOK-beleid verder uitgewerkt. Binnen GOK ligt de klemtoon hier op taal. Ook de andere teams binnen dit BuBaO worden opgevolgd (zorgteam, beleidsteam, organisatie team) maar deze zijn inmiddels voldoende uitgebouwd om grotendeels op eigen kracht vooruit te kunnen. Op Eureka startten we vorig schooljaar een traject op om antwoorden te vinden op de vraag hoe het komt dat hun didactiek dermate goede resultaten genereert: deze oefening wordt dit jaar verder gezet. De gezondheidsraad binnen Denise Grésiac wordt opgevolgd met aandacht voor zaken als pesten, drugsbeleid of optimale en brede opvang van nieuwe leerlingen.

De drie CVO's werken dit schooljaar hun beleidsplan af. In het kader van integrale kwaliteitszorg heeft VONAC de drie centra de voorbije twee jaar ondersteund in aspecten als organisatiecultuur, zelfevaluatie en nu dus beleidsplanning. Binnen CVO Strombeek Grimbergen wordt de werking van de werkgroep zorgbeleid vanuit VONAC mee aangestuurd en opgevolgd.

In het kader van het vormingsfonds schoolbesturen organiseert VONAC dit schooljaar een project rond beleidsvoerend vermogen. Dit gebaseerd op het werk 'waar zit beleidsvoerend vermogen in (ver-)scholen?'. Er komt een inleidende halve dag met voorstelling van het zelfevaluatie-instrument dat in het boek aangereikt wordt, gevolgd door schoolinterne opvolging. We werken met groepjes voor de CVO's, voor BuBaO+BuSO en voor onze andere scholen. Timing: tweede trimester.

Ook dit jaar reikt VONAC opvolging aan op vlak van evaluatieprocessen van medewerkers. Alle scholen hebben inmiddels wel functiebeschrijvingen maar de verdere uitwerking via functioneringsgesprekken en evaluatiegesprekken verloopt nog niets steeds zoals het zou kunnen. Hier wordt schoolspecifieke ondersteuning aangeboden.

Belangrijke klemtoon dit jaar ligt op de vele doorlichtingen in onze scholen: maar liefst 9 (van de 14) scholen worden dit schooljaar doorgelicht. VONAC biedt hier zowel ondersteuning aan bij de voorbereiding van de doorlichting als bij de opvolging. Dit laatste is trouwens één van de 7 decretale opdrachten van een begeleidingsdienst. In twee scholen (BaO IVG-School en CVO Strombeek Grimbergen) is de doorlichting inmiddels achter de rug en wordt momenteel gekeken naar klemtonen voor de opvolging.

Tot slot is er aandacht voor het verder professionaliseren van nascholingsplannen. Vorig schooljaar zijn concrete voorbeelden en achtergrondinformatie doorgespeeld aan meerdere van onze scholen. Dit jaar wordt dit verder opgevolgd. Geregeld overleg en contact met directies is voor dit alles essentieel. Vandaar dat zowel Lies als Johan hier ook dit jaar verder werk van blijven maken.

Met Bert op de koffie...

telkens een boeiend boek, voor u gelezen door Bert...

Het tedere kind

van

Lulu Wang

(Wat gebeurd is, gaat nooit voorbij)

Vassallucci Amsterdam 1999

Wat er ook is voorgevallen

Ik koester het vlekkeloos hart

Waar ik huilend

Mee geboren ben

Iedereen vindt incest verschrikkelijk maar toch gebeurt het. Het is des duivels, middeleeuws, dierlijk en vaak ...geïnstitutionaliseerd. Dus door mensen georganiseerd, te verwachten of plots. Iedereen wacht de confrontatie in zijn bestaan van dichtbij of heel dichtbij, geen enkele leerkracht ontsnapt.

Het tedere kind is een aangrijpende en tevens zeer moedige roman. Het verhaal switcht van episode naar episode en van droom naar realiteit, geschreven door een auteur alsof ze er zelf in worstelt.

Lulu Wang (o.a. van het Lelietheater) schetst het meeslepende portret van een zich kwetsbaar opstellende jonge vrouw die ploetert op de levensberg naar de onbereikbare top van de verzoening met de fantomen van het verleden. Het verhaalt hoe misbruik en incest het vlekkeloze hart bezoedelen en het leven en de liefde in de zee van tranen verdrinken.

Gedurfd, de realistische beschrijvingen geven beelden die branden in je neuronen en daar als akelige herinneringen blijven staan. Niet voor lichtzinnige en kwetsbare lezers maar het was misschien tijd, tijd dat we als mensen incest uit het taboe lichten en tot het reële bewustzijn sleuren. Daar kunnen we het dan met open vizier vernietigen. Het boek is een roep tot strijd tegen de onmens van de pleger, een schreeuw om halt, een bede tot behoeden van tranen zodat de schoonheid van de nabijheid tussen moeder/vader en kind kan bestaan.

Ergens schrok ik van de verborgen woorden tussen de regels. Van hoe een systeem van éénkindgezin mensen tot onliefde sluis. Of las ik het verkeerd? Wat doe je als mens als het seksuele verlangen door het idee van de sociale maakbaarheid wordt afgelijnd? Waar moeten we blijven met onze driften als de omgeving je strakke algemene normen oplegt? Moeten we de beschaving opliften door te erkennen dat politieke of religieuze systemen onderdelen van de mens ontkennen?

Lulu Wang schrijft in haar slot: *Nooit eerder heb ik zozeer geworsteld met mijn eenzaamheid en neiging tot krankzinnigheid als tijdens het schrijven van deze roman. Nooit eerder ook wist ik me zo dicht bij de onvoorwaardelijke liefde. En dat is het grootst mogelijke geschenk geweest in de tijd dat ik me inleefde in mijn personages.*

Het boek lezen is jezelf confronteren met deze krankzinnigheid en liefde.

Je bent verwittigd, het tedere kind lezen, is ondergaan ter helle maar na de laatste kering van het blad een hemel zien klaren in de liefde, en dat sterkt. Laat het een geschenk zijn voor de kinderen rondom ons die zulke mensen nodig hebben. Mensen die het zien en er iets mee doen opdat het kind teder mag blijven.

Bert, oktober 2012

Bert Murawski is directeur van het BuBaO Remi Quadens te Brasschaat

Externe tevredenheidsenquête VONAC 2012

Vorig jaar mei werd een start gemaakt met het afnemen van gestandaardiseerde, externe tevredenheidsenquêtes binnen VONAC. Dit gebeurde via een invulformulier dat vijf vragen omvatte:

1. Wat verwacht je van VONAC?
2. In welke mate beantwoordt VONAC aan je verwachtingen?
3. Geef 3 sterke punten van VONAC
4. Geef 3 verbeterpunten voor VONAC
5. Twee-drie suggesties voor de toekomst.

Op drie na hebben we van al onze scholen antwoord gekregen. Kwantitatieve analyses hebben weinig zin (gezien het slechts om 14 scholen gaat), maar kwalitatief boden de suggesties toch tal van aanknopingspunten. We zetten de belangrijkste hieronder even op een rijtje.

Op vlak van wat verwacht wordt van VONAC kwamen er heel wat suggesties, die werden samen gevat tot:

- Zoeken naar geschikte nascholingen, bv. voor nieuwe directies
- Communicatie en informatie
- Netwerking en intervisie
- Begeleiding bij vragen

Op vlak van sterke kanten van VONAC konden volgende rode draden afgelijnd worden:

- Vlotte communicatie
- Professioneel en deskundig
- Maatwerk
- Betrokkenheid

Op vlak van verbeterpunten en suggesties kwamen volgende aspecten vooral naar voor:

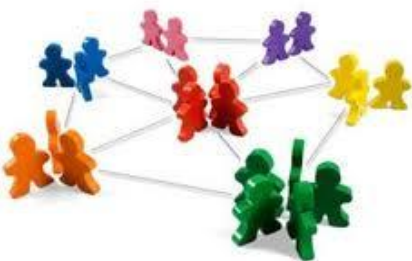
- Meer gezamenlijke nascholingen opzetten
- Contacten met scholen, directies en schoolbesturen optimaliseren
- Meer aangeven wat VONAC te bieden heeft
- Makelaarsfunctie verder uitbouwen
- Meer opvolgen van actuele onderwijsthema's

Vanuit deze aanbevelingen en conclusies heeft VONAC volgende concrete acties afgelijnd, die dit schooljaar vorm zullen krijgen:

1. Regionale infosessies of contacten voor onze schooldirecties en schoolbesturen omtrent wat VONAC te bieden heeft en omtrent de werking van VONAC
2. Doorlichtingen van scholen mee voorbereiden en opvolgen: hiertoe is een formulier uitgewerkt dat als leidraad kan dienen bij deze begeleiding
3. Intervisies verder uitbouwen: na CVO en BuSO wordt nu ook intervisie tussen directies (en middenkader) opgestart voor BaO en BuBaO
4. Vraag en antwoord over omzendbrieven, preventie, leerplannen etc.: het netwerk, zowel intern als extern, is recent aanzienlijk uitgebreid, waardoor optimaler op deze vragen kan geanticipeerd worden
5. Opleidingen door externen: het brede aanbod wordt door VONAC bijgehouden, zodat een ruimer databestand ontstaat waaruit info naar scholen kan gaan

Het is de bedoeling op het einde van dit schooljaar binnen VONAC na te gaan waar reeds effectieve verbeteringen zijn opgetreden en hoe dit in de toekomst verder kan worden gerealiseerd. Vanzelfsprekend is het evalueren van de werking van VONAC voortaan een jaarlijks terugkerend item, dat telkenmale vertaald zal worden in concrete verbeteracties.

We houden er tot slot aan om elk van jullie te bedanken voor jullie input. Dank zij jullie suggesties konden tal van verbeteracties worden afgelijnd, die uiteindelijk de werking van jullie eigen scholen mede ten goede zullen komen.

VONAC: wie is wie

- ☑ *Johan Royeaerd* (vonac-johan.royeaerd@base.be), 011 80 35 25 - 0486 031 131
voorzitter, coördinator
pedagogisch adviseur strategie & beleid
pedagogisch adviseur pedagogisch-didactisch SO + CVO
Koningsbergweg 89a – 3520 Zonhoven
- ☑ *Lies Pycke* (liesbet.pycke@telenet.be), 0476 569 169
pedagogisch adviseur pedagogisch-didactisch BaO + BuBaO + BuSO
Gomarus Van Geelstraat 20 – 2920 Kalmthout
- ☑ *Katty Elias* ([kelias@vub.ac.be](mailto:k Elias@vub.ac.be)), 02 629 24 50
penningmeester
- ☑ *Jeanine Billens* (jbillens@vub.ac.be), 02 629 24 51 – 0478 46 43 69
ondervoorzitter
- ☑ *Christine Marius* en *Hans Weyns* (christine.marius@gmail.com – hans.weyns@gmail.com),
0486 62 51 19, vrijwillige medewerkers

Abonnement

Een abonnement op Eigen-Wijs is gratis en kan op eenvoudig verzoek verkregen worden. Geef daartoe een seintje aan Johan Royeaerd: vonac-johan.royeaerd@base.be.

Adres : VONAC vzw
p/a VUB/IDLO, lokaal 3B204
Pleinlaan 2 - 1050 Brussel

Colofon

- Eigen-Wijs verschijnt trimestrieel: oktober, februari en mei
- Redactie: Johan Royeaerd
- Werkten mee: Bert Murawski, Lies Pycke, Anke Luts, Christel Noels, Jeanine Billens, Johan Royeaerd
- Bijdragen voor volgend nummer: graag tegen 01-02-2013 bezorgen aan Johan Royeaerd
- Verantwoordelijk uitgever: Johan Royeaerd, Koningsbergweg 89a, 3520 Zonhoven,
vonac-johan.royeaerd@base.be

☞ Wij zijn gevestigd op het volgende adres:
VONAC vzw
p/a VUB-IDLO – lokaal 3B204
Pleinlaan 2 - 1050 Brussel

☞ Meer informatie (o.a. vorige nieuwsbrieven) vind je op onze website: www.VOOP.be.

☹ Uitschrijven: wil je deze nieuwsbrief liever niet meer ontvangen: geef dan een seintje aan:
vonac-johan.royeaerd@base.be.